ADMINISTRATĪVĀ RAJONA TIESA
RĪGAS TIESU NAMS

Lietas Nr.A420412614
Lietas arhīva Nr.A42-01254-15/42

S P R I E D U
LATVIJAS TAUTAS VĀRDĀ

Rēzeknē 2015.gada 5.martā

Administratīvā rajona tiesa šādā sastāvā:
tiesnesis Māris Šļakota,

piedaloties pieteicējam /S.S/,
atbildētājas Latvijas Republikas pusē pieaicinātās iestādes Valsts policijas pārstāvei /S.K/,

atklātā tiesas sēdē izskatīja administratīvo lietu, kas ierosināta, pamatojoties uz /S.S/ pieteikumu par Valsts policijas Zemgales reģiona pārvaldes Tukuma iecirkņa darbinieku faktiskas rīcības – vairāku pieteicēja sūdzību nenosūtīšana adresātiem – atzīšanu par prettiesisku un morālā kaitējuma atlīdzināšanu 5000 *euro* apmērā.

Aprakstošā daļa

[1] Pieteicējs /S.S/ laika posmos no 2014.gada 20.marta līdz 4.aprīlim un no 2014.gada 6.jūnija līdz 20.jūnijam atradās Valsts policijas Zemgales reģiona pārvaldes (turpmāk – Zemgales reģiona pārvalde) Tukuma iecirkņa (turpmāk – Tukuma iecirknis) īslaicīgās aizturēšanas vietas izolatorā, no kurienes veica saraksti ar dažādām iestādēm.

Uzskatot, ka Tukuma iecirkņa amatpersonas nav nosūtījušas vairākus pieteicēja iesniegumus un sūdzības (turpmāk arī – sūdzības) adresātiem, pieteicējs par šo apstākli iesniedza apstrīdēšanas iesniegumus.

[2] Valsts policijas Iekšējās drošības birojs 2014.gada 26.septembrī sniedza pieteicējam atbildi Nr.20/4-S-6073 uz viņa apstrīdēšanas iesniegumu, kurā pieteicējs cita starp bija norādījis, ka Tukuma iecirkņa darbinieki nav nosūtījuši 2014.gada 17.jūnija sūdzību Tukuma rajona tiesas tiesnesei A.Kasakovskai.

Atbildē norādīts, ka pārbaudes gaitā pieteicēja apgalvojums nav guvis apstiprinājumu. Tukuma iecirknis ir nosūtījis Tukuma rajona tiesas tiesnesei A.Kasakovskai pieteicēja 2014.gada 15.jūnija sūdzības, kas reģistrētas 2014.gada 17.jūnijā ar Nr.3065-S un Nr.3066-S.

[3] Pieteicējs 2014.gada 3.septembrī vērsās pie Valsts policijas priekšnieka ar apstrīdēšanas iesniegumu, cita starp norādot, ka Tukuma iecirkņa darbinieki prettiesiski rīkojušies ar vairākām pieteicēja sūdzībām, proti:

1) 2014.gada 30.marta sūdzība Valsts policijas Rīgas reģiona pārvaldes Kārtības policijas pārvaldes priekšniekam netika nosūtīta, uz to atbildi 2014.gada 2.aprīlī sniedza Tukuma iecirknis;

2) 2014.gada 1.aprīļa sūdzība Eiropas Cilvēktiesību tiesai netika nosūtīta, par šo sūdzību pats Tukuma iecirknis 2014.gada 3.aprīlī un 2014.gada 6.maijā sniedza prettiesiskas atbildes;

3) 2014.gada 15.jūnija un 2014.gada 16.jūnija sūdzības Pārvaldes priekšniekam netika nosūtītas.

Par minēto prettiesisko rīcību pieteicējs lūdza izmaksāt viņam morālā kaitējuma atlīdzinājumu 5000 *euro* apmērā.

[4] Izskatot apstrīdēšanas iesniegumu, Valsts policijas priekšnieks ar 2014.gada 21.oktobra lēmumu Nr.338 (turpmāk – Lēmums) nekonstatēja Tukuma iecirkņa darbinieku prettiesisku rīcību un atteicās izmaksāt pieteicējam morālā kaitējuma atlīdzinājumu.

Lēmumā norādīts šāds pamatojums.

[4.1] Ar Zemgales reģiona pārvaldes 2014.gada 18.jūnijā atbildi Nr.20/16-34066 un Valsts policijas Iekšējās drošības biroja 2014.gada 26.septembrī atbildi Nr.20/4-S-6073 pieteicējam sniegta informācija par visu viņa sūdzību, kas tika saņemtas Tukuma iecirknī un Zemgales reģiona pārvaldē, izskatīšanu, sniegtajām atbildēm, kā arī par sūdzību, kas adresētas citām iestādēm, nosūtīšanu izskatīšanai pēc piekritības.

[4.2] Tukuma iecirknis 2014.gada 29.septembrī ar pavadrakstu Nr.20/16/16-52450 ir nosūtījis pieteicēja 2014.gada 1.aprīļa sūdzību adresātam – Eiropas Cilvēktiesību tiesai. Tādējādi Tukuma iecirknis ir novērsis radušos neprecizitāti.

[4.3] Pārbaudot Zemgales reģiona pārvaldes lietvedības sistēmā reģistrētās pieteicēja sūdzības, kas datētas ar 2014.gada 15. un 16.jūniju, konstatēts, ka starp tām nav tādu, kas adresētas Zemgales reģiona pārvaldes priekšniekam un kurās bija izteiktas pretenzijas par Tukuma iecirkņa amatpersonu bezdarbību, atsakoties nodrošināt medicīnisko palīdzību. Visas pieteicēja sūdzības, tai skaitā tās, kas datētas ar 2014.gada 15. un 16.jūniju, tika nosūtītas izskatīšanai pēc piekritības attiecīgajiem adresātiem, par to rakstveidā informējot pieteicēju.

[4.4] 2014.gada 2.aprīlī Tukuma iecirkņa priekšnieks pieteicējam sniedza atbildi Nr.20/16/22-19277, informējot pieteicēju, ka viņa 2014.gada

30.marta iesniegums, kas adresēts Valsts policijas Rīgas reģiona pārvaldes Kārtības policijas pārvaldes priekšniekam par pieteicējam sastādītajiem administratīvo pārkāpumu protokoliem un pieņemtajiem lēmumiem administratīvā pārkāpuma lietās, ir teritoriāli piekritīgs izskatīšanai Tukuma iecirknim, jo notikumi norisinājušies Tukuma novadā. Pieteicējs tika informēts, ka lietvedība administratīvā pārkāpuma lietā Nr.PA 945090 Tukuma rajona tiesā ir izbeigta pieļauto procesuālo nepilnību dēļ, kā arī pieteicējam sniegta informācija par pieņemtajiem lēmumiem citās administratīvajās lietās (Nr.PA 945107 un Nr.PA 945064) un to pārsūdzēšanas kārtību.

2014.gada 28.maijā Valsts policijas Rīgas reģiona pārvaldes Kārtības policijas pārvalde nosūtīja Zemgales reģiona pārvaldei izskatīšanai pieteicēja 2014.gada 15.maija iesniegumu, kurā viņš izteica pretenzijas par atbildes nesniegšanu uz viņa 2014.gada 30.marta iesniegumu par Tukuma iecirkņa 2014.gada 30.janvārī pieņemtā lēmuma atcelšanu, vienlaicīgi par to informējot pieteicēju.

Tukuma iecirkņa priekšnieka rīcība, sniedzot 2014.gada 2.aprīlī pieteicējam atbildi, ir atzīstama par pamatotu, jo, ņemot vērā teritoriālo piekritību, pat ja pieteicēja iesniegums būtu nosūtīts Valsts policijas Rīgas reģiona pārvaldes Kārtības policijas pārvaldei, tas būtu pārsūtīts izskatīšanai pēc teritoriālās piekritības atpakaļ Zemgales reģiona pārvaldei.

[4.5] Zemgales reģiona pārvaldes un Tukuma iecirkņa amatpersonu rīcībā netika konstatēti pārkāpumi. Tā kā Valsts policijas darbinieku rīcība nav prettiesiska, nav konstatējams pamats morālā kaitējuma atlīdzināšanai.

[5] Pieteicējs vērsās Administratīvajā rajona tiesā ar pieteikumu par Tukuma iecirkņa darbinieku faktiskas rīcības – vairāku pieteicēja sūdzību nenosūtīšana adresātiem – atzīšanu par prettiesisku un morāla kaitējuma atlīdzināšanu 5000 *euro* apmērā.

Pieteikumā norādīja uz tiem pašiem apstākļiem, kādi bija minēti apstrīdēšanas iesniegumos, papildus norādot turpmāk minētos apsvērumus.

[5.1] Pieteicējam, lai viņa sūdzība tiktu nosūtīta Eiropas Cilvēktiesību tiesai, sešus mēnešus bija jāpierāda Valsts policijas darbību nepamatotība. Pieteicējam sagādātas arī morālas ciešanas, jo policijas amatpersonas mēģināja slēpt savas nelikumīgās darbības.

[5.2] Pieteicēja ieskatā 2014.gada 15.jūnija un 16.jūnija sūdzības netika nosūtītas, lai slēptu iecirkņa amatpersonu prettiesiskās darbības, atsakot pieteicējam medicīnisko palīdzību.

[5.3] Tukuma iecirknis pieteicējam 2014.gada 19.jūnijā paziņoja, ka viņa sūdzība tiesnesei A.Kasakovskai reģistrēta Tukuma policijas iecirknī 2014.gada 19.jūnijā ar Nr.3103-S. Pieteicējs norāda, ka ar minēto numuru reģistrēta pavisam cita sūdzība, kas bija adresēta Zemgales tiesas apgabala prokuroram D.Mālmanim. Pieteicēja 2014.gada 17.jūnija sūdzība tiesā netika saņemta, ko apstiprina Tukuma rajona tiesas 2014.gada 6.augusta atbilde Nr.11390087913.

[6] Tiesai iesniegtajā rakstveida paskaidrojumā Valsts policija neatzina pieteikumu, atsaucoties uz Lēmuma argumentiem.

[7] Tiesas sēdē pieteicējs uzturēja pieteikumu uz tajā norādīto argumentu pamata.

[8] Valsts policijas pārstāve tiesas sēdē neatzina pieteikumu, pamatojoties uz Lēmumā norādītajiem argumentiem.

Motīvu daļa

[9] Izvērtējot lietas dalībnieku argumentus un lietas materiālus, tiesa secina, ka pieteikums ir daļēji pamatots un apmierināms daļā.

[10] Latvijas Republikas Satversmes (turpmāk – Satversme) 92.pants noteic, ka ikviens var aizstāvēt savas tiesības un likumiskās intereses taisnīgā tiesā, savukārt Satversmes 104.pants paredz, ka ikvienam ir tiesības likumā paredzētajā veidā vērsties valsts un pašvaldību iestādēs ar iesniegumiem un saņemt atbildi pēc būtības.

Eiropas Cilvēktiesību konvencijas (turpmāk – Konvencija) 34.pants noteic, ka tiesa var saņemt iesniegumus no jebkuras fiziskas personas, sabiedriskas organizācijas vai indivīdu grupas, kas sūdzas par to, ka kāda no Augstajām Līgumslēdzējām pusēm ir pārkāpusi to tiesības, kas noteiktas Konvencijā vai tās protokolos. Augstās Līgumslēdzējas puses apņemas nekādā veidā netraucēt efektīvu šo tiesību izmantošanu.

Lietā nav strīda par to, ka laika posmos, kad pieteicējs atradās Tukuma iecirkņa īslaicīgās aizturēšanas vietas izolatorā, viņam piemita iepriekš minētās tiesības, kuras bija īstenojamas, nododot korespondenci izolatora darbiniekiem nosūtīšanai adresātiem. Lietā nav strīda par to, ka pieteikumā minētā korespondence nebija aizturama cenzūras, izmeklēšanas interešu vai citu tiesību normās paredzētu iemeslu dēļ. Lietā ir strīds par to, vai Tukuma iecirkņa darbinieki faktiski nav aizturējuši pieteicēja norādīto korespondenci, neesot nekādam tiesību normās balstītam attaisnojumam šādai rīcībai.

[11] Pieteicējs norāda, ka Tukuma iecirkņa darbinieki nav nosūtījuši un, iespējams, iznīcinājuši pieteicēja 2017.gada 17.jūnija sūdzību, kas bija adresēta Tukuma rajona tiesas priekšsēdētājai A.Kasakovskai un kurā pieteicējs aprakstījis Tukuma iecirkņa darbinieku prettiesisko rīcību, ignorējot pieteicēja veselības stāvokli un atsakoties sniegt viņam medicīnisko palīdzību.

Lietas materiālos atrodas Tukuma iecirkņa 2014.gada 19.jūnija pavadraksts, ar kuru Tukuma iecirknis Tukuma rajona tiesas priekšsēdētājai A.Kasakovskai nosūta 2014.gada 19.jūnijā Tukuma iecirkņa sekretariātā ar Nr.3103-S reģistrēto pieteicēja iesniegumu. Vienlaikus lietā atrodas pieteicēja sūdzības, kas adresēta Zemgales tiesas apgabala prokuratūras prokuroram D.Mālmanim, kopija. Minētā sūdzība Tukuma iecirknī saņemta 2014.gada 19.jūnijā un reģistrēta ar Nr.3103-S, proti, ar tādu pašu numuru, kāds norādīts iepriekš minētajā pavadrakstā.

Tukuma rajona tiesa 2014.gada 6.augustā sniedza pieteicējam atbildi uz viņu interesējošiem jautājumiem. Minētajā atbildē cita starp norādīts, ka 2014.gada 18.jūnijā no Tukuma iecirkņa saņemts pieteicēja iesniegums ar lūgumu sniegt informāciju par pieteicēja veselības stāvokli un Centrālcietuma ārsta talonus un ka minēto materiālu kopijas pieteicējam nosūtītas 2014.gada 30.jūnijā. Tukuma rajona tiesā nav saņemts pieteicēja iesniegums ar lūgumu noskaidrot, kāpēc, laika posmā no 2014.gada 6.jūnija līdz 17.jūnijam pieteicējam Tukuma iecirkņa izolatorā netika sniegta medicīniskā palīdzība.

Pieteicējs iesniedzis tiesai 2017.gada 17.jūnija sūdzības, kas adresēta Tukuma rajona tiesas priekšsēdētājai A.Kasakovskai, kopiju, taču uz tās nav spiedoga ar atzīmi par saņemšanu un reģistrēšanu Tukuma iecirknī.

No pieteicējam sniegtās Valsts policijas Iekšējās drošības dienesta 2014.gada 26.septembra atbildes izriet, ka Tukuma rajona tiesas tiesnesei A.Kasakovskai nosūtītas divas pieteicēja 2014.gada 15.jūnija sūdzības, kas reģistrētas 2014.gada 17.jūnijā ar Nr.3065-S un Nr.3066-S. No atbildes izriet, ka 2017.gada 17.jūnija sūdzība, kas adresēta Tukuma rajona tiesas priekšsēdētājai A.Kasakovskai, Tukuma iecirknī netika saņemta.

[12] Tāpat pieteicējs apgalvo, ka 2014.gada 15.jūnijā un 2014.gada 16.jūnijā uzrakstījis divas sūdzības, adresētas Zemgales reģiona pārvaldes priekšniekam, kurās izteica iebildumus par Iecirkņa darbinieku bezdarbību, atsakot pieteicējam medicīnisko palīdzību, taču minētās sūdzības nav nosūtītas adresātam.

Iestāde Lēmumā norāda, ka Zemgales reģiona pārvaldes (Tukuma iecirknis ir Zemgales reģiona pārvaldes struktūrvienība) lietvedības sistēmā ir

reģistrētas vairākas 2014.gada 15.jūnija un 16.jūnija sūdzības (adresāti – Tukuma rajona tiesas priekšsēdētāja A.Kasakovska, Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesa, Rīgas rajona tiesa, Valsts policijas Rīgas reģiona pārvaldes Rīgas Brasas iecirknis, Valsts policijas Rīgas reģiona pārvaldes Rīgas Saulkrastu iecirknis), taču nav reģistrētu sūdzību, kas adresētas Zemgales reģiona pārvaldes priekšniekam.

Pieteicējs nav iesniedzis tiesai 2014.gada 15.jūnija un 2014.gada 16.jūnija sūdzību kopijas.

[13] Novērtējot sprieduma [11] un [12] punktā norādītos apstākļus, tiesa secina, ka lietā nav iegūti pierādījumi tam, ka pieteicējs patiešām Tukuma iecirkņa darbiniekiem nodevis nosūtīšanai 2017.gada 17.jūnija sūdzību, kas bija adresēta Tukuma rajona tiesas priekšsēdētājai A.Kasakovskai, kā arī 2014.gada 15.jūnija un 2014.gada 16.jūnija sūdzības, kas bija adresētas Zemgales reģiona pārvaldes priekšniekam. Pamatā par minēto sūdzību nodošanas faktu ir iegūti vien pieteicēja paskaidrojumi (izņemot Tukuma iecirkņa 2014.gada 19.jūnija pavadrakstu), kurus neapstiprina citi lietā iegūtie pierādījumi.

Novērtējot pierādījumus to kopumā, tiesa atzīmē, ka pieteicējs kopā ar pieteikumu iesniedza tiesai plašu dokumentu klāstu, kas detalizēti ataino viņa saraksti ar tiesībaizsardzības iestādēm, cita starp, vairāku iesniegumu kopijas, uz kurām ir atzīmes par to reģistrēšanu Tukuma iecirknī. No minētā izriet, ka pieteicējam vispārīgi bija pieejami pierādījumi par viņa saraksti, kā arī pierādījumi par korespondences nodošanu Tukuma iecirkņa darbiniekiem nosūtīšanai adresātiem. Neskatoties uz minēto, strīdus sūdzību kopijas, uz kurām būtu Iecirkņa spiedogi par to reģistrēšanu, pieteicējs neiesniedza. Pieteicējs arī neko nepaskaidro par to, kādos apstākļos viņš atdevis nosūtīšanai minētās sūdzības, cita starp, vai lūdzis izsniegt viņam šo sūdzību kopijas ar atzīmēm par reģistrēšanu, vai saņēmis atteikumu, ar kādu pamatojumu u.tml. Minēto dokumentu neiesniegšana un detalizētu paskaidrojumu nesniegšana ļauj apšaubīt pieteicēja apgalvojumus, ka viņš patiešām strīdus sūdzības nodevis nosūtīšanai.

Tāpat tiesa atzīmē, ka nav ticams pieteicēja apgalvojums, ka Tukuma iecirkņa darbinieki apzināti iznīcinājuši minētās pieteicēja sūdzības, lai izvairītos no atbildības. No lietas materiāliem ir redzams, ka pieteicējs veicis intensīvu saraksti ar dažādām iestādēm, cita starp, par Tukuma iecirkņa amatpersonu prettiesisko rīcību. Sūdzības vairākkārt tika nosūtītas adresātiem. Minētā sarakste liek apšaubīt versiju, ka Tukuma iecirkņa amatpersonas izlases veidā aizturējušas daļu no pieteicēja sūdzībām. Pieteicējs nenorāda konkrētus argumentus par to, kuras tieši Tukuma iecirkņa amatpersonas un kādu tieši iemeslu dēļ būtu ieinteresētas šādi rīkoties. Nav nekāda pamata pieņēmumam, ka tieši nenosūtītajās sūdzībās izklāstītie apstākļi Tukuma iecirkņa amatpersonu uztverē bijuši īpaši nevēlami. Turklāt pieteicējs nesniedz nekādus kaut cik detalizētus paskaidrojumus par minētajiem apstākļiem.

Iecirkņa 2014.gada 19.jūnija pavadrakstu par iesnieguma Nr.3103-S nosūtīšanu Tukuma rajona tiesas priekšsēdētājai A.Kasakovskai tiesa vērtē kā kļūdainu, jo no lietas materiāliem izriet, ka ar šādu numuru ir reģistrēta pavisam cita sūdzība. Nav izslēdzams, ka ar minēto pavadrakstu Tukuma rajona tiesai kļūdaini nosūtīta sūdzība, kas bija adresēta prokuroram D.Mālmanim.

Tādējādi tiesa nekonstatē, ka Tukuma iecirkņa amatpersonas prettiesiski nenosūtīja pieteicēja 2017.gada 15.jūnija, 16.jūnija un 17.jūnija sūdzības.

[14] No lietas materiāliem izriet, ka Iecirknī 2014.gada 31.martā ar Nr.1668-S reģistrēts pieteicēja 2014.gada 30.marta iesniegums, adresēts Valsts policijas Rīgas reģiona pārvaldes Kārtības policijas pārvaldes priekšniekam. Iesniegumā norādītas sūdzības par "Tukuma policijas" darbinieku rīcību administratīvā pārkāpuma lietā, kurā lietvedība izbeigta ar Tukuma rajona tiesas 2014.gada 25.marta lēmumu, kā arī citās sekojošās administratīvo pārkāpumu lietās. Pieteicējs lūdza: 1) atcelt "Tukuma policijas" 2014.gada 30.janvāra lēmumu, 2) atdot pieteicējam autotransporta vadīšanas apliecību, 3) atzīt pieteicēju par cietušo policijas patvaļas dēļ.

Iecirkņa priekšnieks ar 2014.gada 2.aprīļa vēstuli sniedza pieteicējam atbildi uz 2014.gada 31.marta iesniegumu, norādot, ka iesnieguma izskatīšana ir teritoriāli piekritīga Tukuma iecirknim, jo iesniegumā minētie notikumi risinājušies Tukuma novadā. Pieteicējs informēts par administratīvā pārkāpuma lietu virzību un pieņemto lēmumu pārsūdzēšanas iespējām.

No Tiesu informācijas sistēmas ir redzams, ka ar spēkā stājušos Tukuma rajona tiesas 2014.gada 25.marta lēmumu izbeigta lietvedība administratīvā pārkāpuma lietā par /S.S/ saukšanu pie administratīvās atbildības, nolemts viņam atdot vadītāja apliecību. Lēmumā norādīts, ka šajā lietā administratīvā pārkāpuma protokolu 2013.gada 31.decembrī sastādīja Valsts policijas Zemgales reģiona pārvaldes Kārtības policijas biroja Patruļpolicijas nodaļas Patruļdienesta rotas kārtībniece. No Valsts policijas interneta vietnē atrodamās Pārvaldes struktūras (http://www.vp.gov.lv/doc_upl/zemgale_shema.doc) var pārliecināties, ka Valsts policijas Zemgales reģiona pārvaldes Kārtības policijas biroja Patruļpolicijas nodaļas Patruļdienesta rota nav strukturāli pakļauta Tukuma iecirkņa priekšniekam. Secināms, ka Tukuma iecirkņa priekšnieks nebija tiesīgs sniegt atbildi uz iesniegumu, kurā ietvertas sūdzības par viņam nepakļautu darbinieku rīcību. No minētā izriet, ka 2014.gada 2.aprīļa atbildes sniegšana neattaisno pieteicēja iesnieguma nepārsūtīšanu adresātam.

Nav pamatots arī Lēmuma arguments, ka Tukuma iecirkņa priekšnieks pareizi rīkojies, nepārsūtot iesniegumu, jo Valsts policijas Rīgas reģiona pārvaldes Kārtības policijas pārvalde jebkurā gadījumā būtu pārsūtījusi iesniegumu izskatīšanai Zemgales reģiona pārvaldei. Šādam argumentam varētu piekrist, ja pieteicējam atbildi būtu sniedzis Zemgales reģiona pārvaldes priekšnieks, taču šajā gadījumā atbildi sniedza Tukuma iecirkņa priekšnieks. Tātad iesniegums nav nonācis pie tās amatpersonas, kuras funkcionālā pakļautībā atradās policijas amatpersonas, par kuru darbībām runāts iesniegumā.

Tiesa secina, ka pieteicēja 2014.gada 30.marta iesnieguma nenosūtīšana adresātam bijusi prettiesiska.

[15] No lietas materiāliem izriet, ka pieteicējs nodeva Tukuma iecirkņa darbiniekiem 2014.gada 1.aprīļa sūdzību, kas adresēta Eiropas Cilvēktiesību tiesai. Minētā sūdzība reģistrēta Tukuma iecirknī 2014.gada 2.aprīlī ar Nr.1723-S. Sūdzībā norādīts, ka kopš 2014.gada 20.marta pieteicējs, kurš atrodas Tukuma iecirkņa izolatorā, tiek pakļauts necilvēcīgai attieksmei, proti, netiek ņemts vērā pieteicēja veselības stāvoklis – nesen veikta kuņģa operācija, viņam nepieciešama atkārtota operācija, speciāla diēta un medikamenti. Pieteicējs lūdza Eiropas Cilvēktiesību tiesu atzīt viņa sūdzību par pieļaujamu un noteikt Latvijas Republikai pienākumu izmaksāt pieteicējam atlīdzinājumu 100 000 *euro* apmērā.

Tukuma iecirkņa priekšnieks 2014.gada 3.aprīlī sniedza pieteicējam atbildi, norādot, ka Eiropas Cilvēktiesību tiesa izskata sūdzības tikai tādos gadījumos, kad ir izsmelti visi valsts iekšējās tiesību aizsardzības līdzekļi. Savukārt 2014.gada 6.maijā Tukuma iecirkņa priekšnieks sniedza atbildi uz pieteicēja atkārtoto lūgumu nosūtīt 2014.gada 1.aprīļa sūdzību Eiropas Cilvēktiesību tiesai. Atbildē atkārtoti skaidrots, kādām prasībām ir jāatbilst sūdzībai, lai Eiropas Cilvēktiesību tiesa to pieņemtu izskatīšanai.

Kā tas ir redzams no tiesai iesniegtās pavadvēstules, Tukuma iecirknis pieteicēja sūdzību Eiropas Cilvēktiesību tiesai pārsūtīja 2014.gada 29.septembrī.

[16] Par iepriekšējā sprieduma punktā norādītajiem apstākļiem strīds nepastāv. Novērtējot minētos apstākļus, tiesa secina, ka Iecirkņa darbinieku rīcība, nenosūtot saprātīgā termiņā Eiropas Cilvēktiesību tiesai pieteicēja sūdzību, bet to nosūtot tikai pēc aptuveni sešiem mēnešiem, bijusi prettiesiska. Tiesību normas neparedz Valsts policijas amatpersonu kompetenci izvērtēt Eiropas Cilvēktiesību tiesai adresētu sūdzību pieļaujamības kritērijus un pamatojoties uz šādu izvērtējumu izlemt, vai konkrētā sūdzība ir nosūtāma Eiropas Cilvēktiesību tiesai. Tieši pretēji, no Konvencijas 34.panta izriet Latvijas Republikas kā līgumslēdzējas valsts iestāžu pienākums netraucēt privātpersonām iesniegt iesniegumus Eiropas Cilvēktiesību tiesai, kurai

pašai ir ekskluzīva kompetence izvērtēt, vai attiecīgais iesniegums ir pieļaujams.

Nav pamatots Lēmuma arguments, ka pārkāpums nebūtu konstatējams tā iemesla dēļ, ka Tukuma iecirknis sūdzību Eiropas Cilvēktiesību tiesai nosūtījis 2014.gada 29.septembrī. Tiesas vērtējumā sūdzības nosūtīšana tikai pēc sešiem mēnešiem pati par sevi, neatkarīgi no tā, vai konkrētajā gadījumā šāda rīcība radījusi tālākas nelabvēlīgas sekas procesuālo termiņu nokavējuma veidā, ir prettiesiska, jo faktiski nozīmē, ka valsts iestāde ne vien nav veicinājusi pieteicēja tiesību aizsardzības iespējas, bet rīkojusies tādā veidā, lai radītu šķēršļus minēto tiesību izmantošanai.

Tiesa secina, ka pieteicēja 2014.gada 1.aprīļa sūdzības savlaicīga nenosūtīšana adresātam bijusi prettiesiska.

[17] Pieteicēja lūdz atlīdzināt morālo kaitējumu, ko novērtē 5000 *euro* apmērā.

Valsts pārvaldes iestāžu nodarīto zaudējumu atlīdzināšanas likuma (turpmāk – Atlīdzināšanas likums) 9.pants noteic, ka morālais kaitējums šā likuma izpratnē ir fiziskās personas ciešanas, kuras tai izraisījis būtisks šīs personas tiesību vai ar likumu aizsargāto interešu prettiesisks aizskārums.

Tā paša likuma 11.panta trešā daļa paredz, ka morālā kaitējuma atlīdzinājuma tiesiskais pamats uzskatāms par pierādītu, ja ir pierādīts fiziskās personas tiesību vai ar likumu aizsargāto interešu aizskārums. Privātpersonai ir pienākums norādīt morālā kaitējuma atlīdzinājuma apmēru.

Izskatāmajā gadījumā tiesa atzinusi, ka Tukuma iecirkņa rīcība ar diviem iesniegumiem bijusi prettiesiska. Tāpat ir konstatējams, ka ar šo rīcību tika aizskartas pieteicēja Satversmē un Konvencijā nostiprinātās tiesības uz pieeju tiesai šī jēdziena plašākajā nozīmē. Līdz ar to ir pamats konstatēt vienu no vispārīgajiem morālā kaitējuma atlīdzināšanas priekšnoteikumiem. Kā jau minēts iepriekš, atbilstoši Atlīdzināšanas likuma 9.pantam par morālo kaitējumu ir atzīstams tikai tāds kaitējums, kas izraisīts ar būtisku personas tiesību vai ar likumu aizsargāto interešu prettiesisku aizskārumu. Konkrētajā gadījumā tiesa saskata pieteicējas ar likumu aizsargāto interešu prettiesisku aizskārumu, kas ir pietiekami būtisks, lai konstatētu morālo kaitējumu un izvērtētu tā atlīdzināšanas veidu un apmēru.

[18] Morālā kaitējuma atlīdzinājuma noteikšana ir regulēta Atlīdzināšanas likuma 14.pantā un Administratīvā procesa likuma 94.panta ceturtajā daļā.

Pirmkārt, Atlīdzināšanas likuma 14.panta pirmajā daļā ir paredzēti kritēriji morālā kaitējuma noteikšanai. Tie ir:

1) tiesību un ar likumu aizsargāto interešu nozīmīgums;

2) konkrētā aizskāruma smagums;

3) iestādes rīcības tiesiskais un faktiskais pamatojums un motīvi;

4) cietušā rīcība un līdzatbildība;

5) citi konkrētajā gadījumā būtiski apstākļi.

Otrkārt, Atlīdzināšanas likuma 14.panta trešajā daļā ir noteiktas morālā kaitējuma atlīdzinājuma maksimālās robežas:

1) 4268,62 *euro*, ja kaitējums nav smags;

2) 7114,36 *euro*, ja kaitējums ir smags;

3) 28 457,44 *euro*, ja nodarīts kaitējums dzīvībai vai sevišķi smags kaitējums veselībai.

Treškārt, Atlīdzināšanas likuma 14.panta ceturtajā daļā ir paredzēta iespēja kā patstāvīgu vai papildu atlīdzinājumu noteikt iestādes rakstveida vai publisku atvainošanos, ja privātpersonas tiesību vai ar likumu aizsargāto interešu aizskārums nav smags.

Ceturtkārt, Administratīvā procesa likuma 94.panta ceturtā daļa noteic, ka atlīdzināšanas pienākumu attiecīgais publisko tiesību subjekts var izpildīt, atjaunojot stāvokli, kāds pastāvēja pirms zaudējuma vai kaitējuma nodarīšanas.

[19] Tiesa atzīmē, ka lietā nav pierādīta cēloņsakarība starp Valsts policijas prettiesisko faktisko rīcību un tādām nelabvēlīgām sekām, kā, piemēram, pieteicēja sūdzības neieņemšana Eiropas Cilvēktiesību tiesā procesuālā termiņa nokavējuma dēļ. Tāpat no lietas materiāliem izriet, ka pieteicēja iesniegumi, kurus viņš rakstījis regulāri un lielā skaitā, vairumā gadījumu ir nosūtīti adresātiem. Tādēļ nav pamata konstatēt, ka pieteicējam Tukuma iecirknī vispār bija liegta iespēja sūtīt korespondenci.

Tiesa secina, ka pieteicējam nodarītais morālais kaitējums nav smags, vienlaikus, tas ir pietiekami būtisks, lai neaprobežotos ar iestādes atvainošanos pieteicējam. Lielāko nozīmi morālā kaitējuma atlīdzinājuma izvēlē tiesa piešķir tieši sūdzības nenosūtīšanai Eiropas Cilvēktiesību tiesai. Šāda rīcība satur tik nozīmīga tiesību aizskāruma pazīmes, ka aprobežošanās ar atvainošanos nebūtu adekvāta. Turklāt, tiesa ņem vērā, ka sūdzība netika nosūtīta, neskatoties uz to, ka pieteicējs atkārtoti uz to uzstājis.

[20] Nosakot atlīdzinājuma apmēru, ir jāizvērtē arī līdzīgās lietās noteiktais atlīdzinājums. Veicot pārbaudi Tiesu informācijas sistēmā, konstatējams, ka tiesu prakse līdzīgos gadījumos nav plaša. Administratīvajā lietā Nr.A42927309 ar Administratīvās apgabaltiesas spriedumu pieteicējam par Daugavgrīvas cietuma prettiesisko faktisko rīcību, neizsniedzot higiēnas līdzekļus un nenosūtot par iestādes līdzekļiem iesniegumu, noteikts morālā kaitējuma atlīdzinājums 200 Ls.

Tiesas ieskatā konkrētajā gadījumā par taisnīgu un adekvātu nodarītajam aizskārumam uzskatāms morālā kaitējuma atlīdzinājuma apmērs 300 *euro*.

[21] Pieteicējs ar tiesneša lēmumu pilnīgi atbrīvots no valsts nodevas samaksas par pieteikuma iesniegšanu tiesā. Tā kā pieteikums daļā tiek apmierināts, saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 126.panta otro daļu valsts nodeva no atbildētāja piespriežama par labu valsts budžetam. Savukārt saskaņā ar Ministru kabineta 2013.gada 12.februāra noteikumu Nr.85 „Kārtība, kādā administratīvajā lietā iemaksā, atmaksā un atlīdzina valsts nodevu un iemaksā un atmaksā drošības naudu" 13.punktu valsts nodevu atlīdzina mēneša laikā pēc tiesas vai tiesneša nolēmuma stāšanās spēkā Administratīvā procesa likuma 126.pantā minētajos gadījumos no tās iestādes budžeta līdzekļiem, kura attiecīgajā administratīvajā lietā bijusi pieaicināta atbildētāja pusē. Tādējādi valsts nodeva piespriežama no Valsts policijas budžeta līdzekļiem.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 246.-251., 289.-291.pantu, Administratīvā rajona tiesa

nosprieda:

Daļēji apmierināt /S.S/ pieteikumu.

Atzīt par prettiesisku Valsts policijas Zemgales reģiona pārvaldes Tukuma iecirkņa rīcību, nenosūtot adresātam – Valsts policijas Rīgas reģiona pārvaldes Kārtības policijas pārvaldes priekšniekam – /S.S/ 2014.gada 30.marta iesniegumu, kā arī savlaicīgi nenosūtot adresātam – Eiropas

Cilvēktiesību tiesai – /S.S/ 2014.gada 1.aprīļa sūdzību.

Uzlikt pienākumu Latvijas Republikai mēneša laikā no sprieduma spēkā stāšanās dienas atlīdzināt /S.S/, personas kods /personas kods/, nodarīto morālo kaitējumu 300 (trīs simtu) *euro* apmērā.

Pārējā daļā /S.S/ pieteikumu noraidīt.

Piespriest no Valsts policijas budžeta līdzekļiem par labu valsts budžetam valsts nodevu 28,46 *euro* (divdesmit astoņi *euro*, 46 centi).

Spriedumu var pārsūdzēt Administratīvajā apgabaltiesā viena mēneša laikā no sprieduma sastādīšanas dienas, iesniedzot apelācijas sūdzību Administratīvās rajona tiesas Rīgas tiesu namā.

Tiesnesis M.Šļakota